

Jaarverslag 2017

Recreatieschap Twiske-Waterland

Onderdeel Landschap Waterland

Inhoudsopgave

- 1 **Inleiding**
- 2 **Leeswijzer**

Deel 1

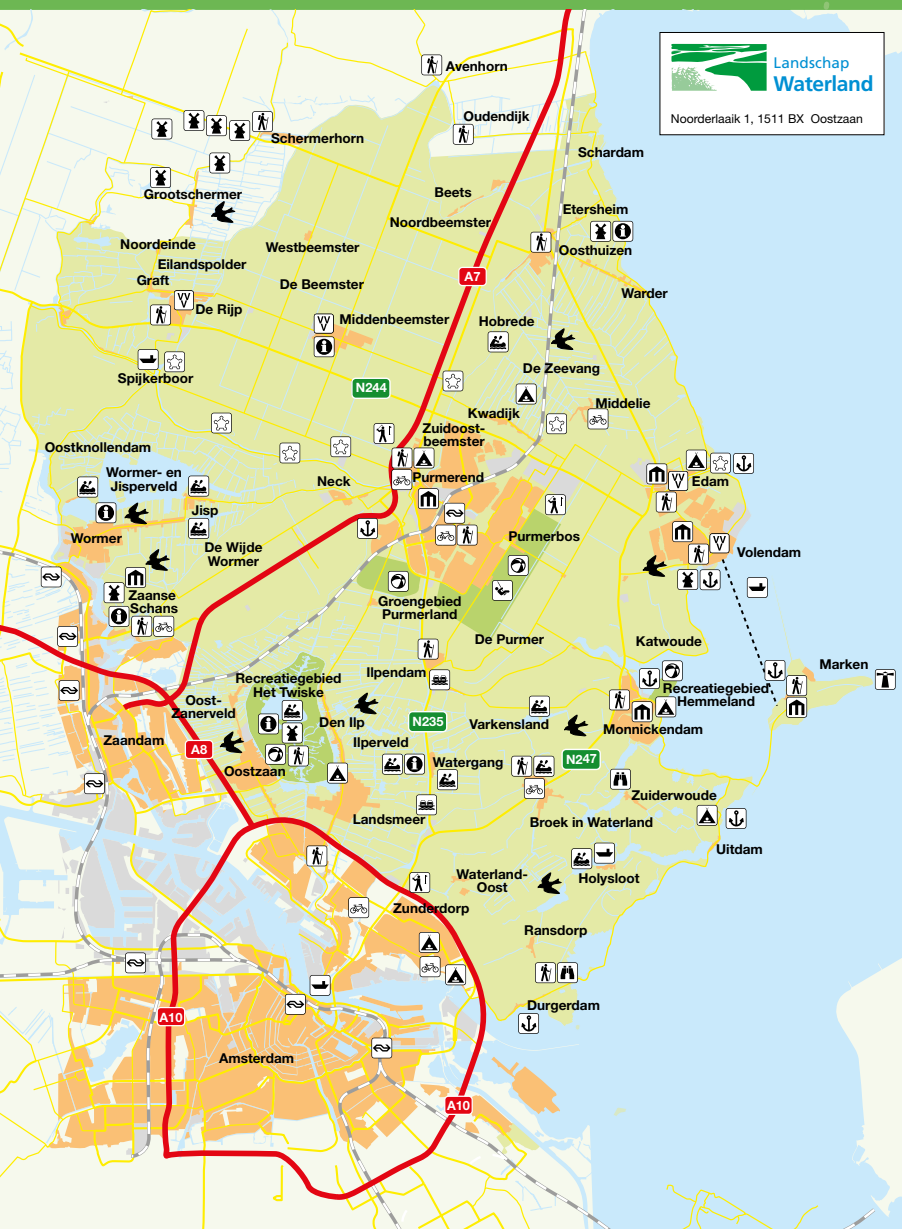
- 3 **Beleidsverantwoording**
- 4 **Wat is er gedaan in 2017?**
- 5 **Kort overzicht financiën**
  - 5.1 Financieel resultaat 2017
- 6 **Financiën lange termijn**
  - 6.1 Inzet reserves

Deel 2

- 7 **Verantwoording van de reguliere werkzaamheden**
  - 7.1 Reguliere lasten totaal 2017
  - 7.2 Reguliere lasten per deelprogramma
  - 7.3 Reguliere baten per deelprogramma
  - 7.4 Conclusie reguliere begroting
- 8 **Verantwoording van de incidentele werkzaamheden**

1. Inleiding

Bezoek Waterland, met zijn pittoreske dorpen, kleine slootjes en dijken die zich kronkelend een weg banen door eeuwenoud polderlandschap. Waterland staat bekend om zijn rustieke dorpjes en kleine stadjes zoals Zunderdorp, Holysloot, Marken, Ransdorp, Durgerdam, Schardam, Ilpendam, Monnickendam en Edam om er een paar te noemen. Waterland is heel uitgestrekt en beslaat het gebied van Zaanstad tot Marken.

Fietsen door Waterland is fietsen door een levend landschap. Of je nu liever wandelt, fietst of vaart: Waterland wemelt van de recreatieve mogelijkheden en routes die het ontdekken waard zijn.

In het voorjaar wemelt het van de weidevogels; de grutto, scholekster, wulp, kievit, tureluur, watersnip en kempiaan zijn in het landschap te vinden. Of ontdek de watervogels zoals zwanen, smienten, meerkoeten en ganzen.

Kijk voor meer inspirerende ideeën op www.twiske-waterland.nl

Kergegevens

• 31.000 hectare werkgebied

2. Leeswijzer

Om de taken uit te voeren heeft het recreatieschap een begroting, bestaande uit een programmaplan (wat gaan we doen) en een financiële paragraaf (waarmee gaan we dat doen). In de jaarrekening legt het recreatieschap verantwoording af voor de uitvoering van het programma in het afgelopen jaar.

In het eerste deel van dit verslag worden het beleid en de doelen besproken waarop het jaarprogramma is gebaseerd. Daarna worden de financiële resultaten voor 2017 toegelicht.

Daarna volgt er een korte samenvatting van de financiële resultaten. Tenslotte wordt omschreven hoe de financiële resultaten en de lange termijn planvorming voor het recreatieschap elkaar beïnvloeden. Hieruit wordt duidelijk hoe het recreatieschap in de toekomst aantrekkelijk, relevant en financieel gezond blijft.

Het tweede deel van dit verslag gaat gedetailleerd in op de financiële resultaten van de jaarrekening.

Verdere details, de balans en andere informatie vindt u in de bijbehorende jaarrekening van Landschap Waterland.

Deel 1

Onderdeel Landschap Waterland

3. Beleidsverantwoording

Het bestuur van het recreatieschap bestaat uit vertegenwoordigers van de omliggende gemeenten. Het bestuur bepaalt de doelen en gebruiksregels voor de gebieden. De hoofddoelstelling is dat Landschap Waterland een volwaardig en unieke recreatiegebied is, verweven met de regio, voor het plezier van de vele inwoners en bezoekers van de wijde omtrek.

De doelen van het recreatieschap zijn gebaseerd op de doelstelling van de gemeenschappelijke regeling, (waarop de hieronder genoemde hoofdtaken zijn gebaseerd), de doelen uit de visie en het gevoerde beleid van het recreatieschap. Dit is uitgesplitst in de volgende doelen:

De uitwerking van de doelenboom in het jaarlijkse programma van het recreatieschap betekent onder andere dat het klaarmaken van de recreatiegebieden voor de komende 30 jaar een speerpunt is. Landschap Waterland kenmerkt zich door vele recreatieve routestructuren, zoals fiets-, wandel-, kano- en vaarroutes. Onderdeel van deze routestructuren zijn diverse elementen zoals bruggen, paden, hekwerken en overstapjes. De vervanging en vernieuwing kost tijd en geld. Daarbij moet het recreatieschap ook de andere doelstellingen in het oog houden: hoe het gebruik kan worden gestimuleerd, en hoe de landschappelijke structuur het best tot zijn recht komt.

Het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie onder meer door middel van het treffen van maatregelen en voorzieningen t.b.v de openluchtrecreatie

1. Behoud recreatielandschap

2. Vergroten gebruik

3. Ontwikkelen maatschappelijk draagvlak

4. Versterken duurzaamheid

4. Wat is er gedaan in 2017?

In 2017 heeft het recreatieschap hard gewerkt aan realisatie, beheer en ontwikkeling van diverse routestructuren en bijhorende elementen. Dit zijn de hoogtepunten:

Nieuwe website

In het voorjaar is de nieuwe website gelanceerd. De nieuwe website gaat vooral uit van het inspireren van de bezoeker en gaat daarmee verder dan het louter informeren over Landschap Waterland.

Wandelbruggetjes

Diverse groot onderhoud werkzaamheden uitgevoerd aan elementen: realisatie nieuwe brug nabij Assendelft, het vervangen van 4 wandelbruggetjes, het plaatsen van 9 klappoortjes in de Noordmeer en het uitvoeren van groot onderhoud aan nog eens 4 hekken met klappoortje. Ook in het Purmerbos is groot onderhoud aan een voetgangersbrug uitgevoerd en zijn ruiterspaden in het Purmerbos en Groengebied Purmerland aangevuld met zand.

Recreatieve elementen

Participeren in de werkgroep die zich bezighoudt met het ontwerp van de diverse recreatieve elementen voor de doorgaande fiets- en wandelroute Markermeerdijken.

Marketing

Een voortzetting van de prettige samenwerking met Bureau Toerisme Laag-Holland voor gezamenlijk promotionele-marketing activiteiten. Bijvoorbeeld de deelname aan een groot bloggersevent om de diverse routes in Waterland te promoten.

5. Kort overzicht financiën

De verschillende taken die het recreatieschap voor Landschap Waterland uitvoert zijn verdeeld over 6 deelprogramma's. Naast beheer voert het recreatieschap een aantal taken uit op het gebied van bestuursadvisering, secretariële ondersteuning en financiële administratie, communicatie, en ontwikkeling.

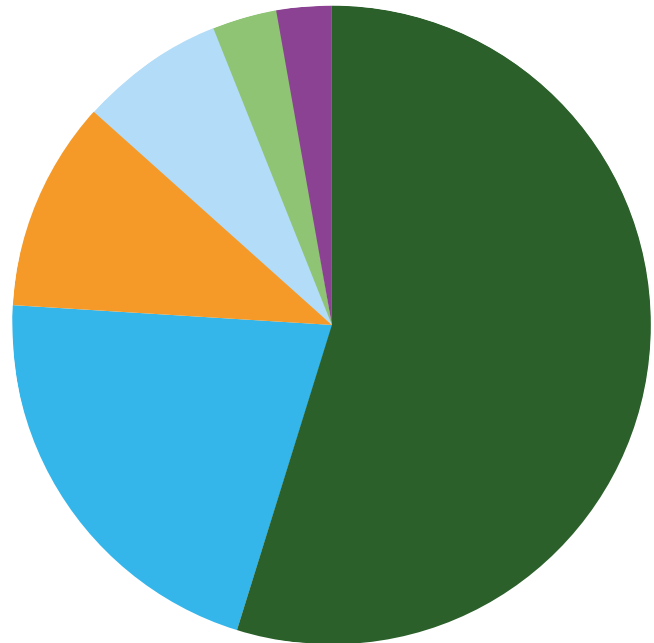
In het tweede deel van dit jaarverslag worden de activiteiten per deelprogramma toegelicht.

De verdeling van de werkelijke lasten van het recreatieschap in 2017 over deze taken staat weergegeven in de grafiek hiernaast. Het geld dat het recreatieschap jaarlijks ter beschikking heeft wordt in deze verhouding aan de verschillende werkzaamheden besteed.

De baten van het recreatieschap bestaan uit twee onderdelen, ten eerste de participantenbijdrage. Dit is de bijdrage van de deelnemers in het recreatieschap (de omliggende gemeenten) die dient om het beheer van het gebied te betalen. Ten tweede heeft het recreatieschap inkomsten uit de exploitatie van de gebieden, namelijk:

- Erfpacht van de exploitatie van Fort Resort Beemster
- Pacht en erfpacht van de agrarische gronden in Groengebied Purmerland

- Gebiedsbeheer; **54%**
- Bestuuradvisering; **23%**
- Communicatie; **8%**
- Inrichting & ontwikkeling; **7%**
- Financiën; **4%**
- Secretariaat; **4%**

5.1 Financiën resultaat 2017

De begroting van Landschap Waterland bestaat uit twee onderdelen, de reguliere werkzaamheden en de incidentele werkzaamheden. Voor beide onderdelen geldt dat er zowel lasten als baten (kunnen) zijn. Reguliere werkzaamheden bestaan uit het jaarlijkse beheer en andere vaste onderdelen van de werkzaamheden. Onder het incidentele programma van het recreatieschap worden aanvullende opdrachten van het bestuur uitgevoerd. De aanvullende opdrachten worden gefinancierd door subsidies, eenmalige inkomsten of door een onttrekking aan de reserves van het recreatieschap. Daarnaast kunnen er in een jaar altijd bijzonderheden optreden, die niet van tevoren zijn geraamd of geraamd konden worden. Hierdoor kunnen er grote verschillen ontstaan tussen dat wat is begroot en de werkelijkheid.

Hiernaast staan de totale (= regulier + incidenteel) baten en lasten van het recreatieschap in 2017.

Van de totale lasten was circa € 64.000 incidenteel, gebaseerd op aanvullende (tijdelijke) opdrachten van het bestuur, waarvan de kosten ten laste komen van de reserves. Deze lasten tellen dan ook niet mee in de weging of het recreatieschap op de termijn financieel gezond is.

De belangrijkste indicator die aangeeft of het recreatieschap financieel gezond is, zijn de reguliere baten en lasten. Als die in evenwicht zijn, kunnen alle noodzakelijke werkzaamheden worden uitgevoerd. De aanvullende opdrachten zijn 'extra' en afhankelijk van de mogelijkheden om ze te financieren.

Dit betekent dat het recreatieschap in 2017 over voldoende budget beschikt om ook op de lange termijn het beheer en onderhoud uit te kunnen voeren.

Baten en lasten

De lasten waren	€ 587.304
De baten waren	€ 52.224
De participantenbijdrage bedroeg	€ 653.837
Het verschil tussen de lasten en baten is	€ 118.757

Reguliere baten en lasten

De reguliere lasten waren	€ 515.331
De reguliere baten waren	€ 29.724
De participantenbijdrage bedroeg	€ 653.837
Het verschil tussen de reguliere lasten en baten is	€ 168.230

6. Financiën lange termijn

Het beheer van Landschap Waterland wordt voor het overgrote deel gefinancierd uit de jaarlijkse bijdrage van de participanten. Daarnaast zijn er beperkt inkomsten uit pachten en erfpachten, onttrekkingen uit de financiële reserves en projectsubsidies.

Inmiddels zijn alle recreatieve routenetwerken gerealiseerd en alweer enige jaren in beheer bij het recreatieschap. In de afgelopen jaren is de begroting meerdere malen opgehoogd om de kosten voor beheer en onderhoud van deze veelal nieuwe, maar ook vernieuwde, routenetwerken te dekken. Het jaar 2017 was het eerste volledige jaar waarin alle routenetwerken in de vernieuwde uitvoering zijn beheerd. Op basis van de resultaten van 2017 kan gesteld worden dat het recreatieschap over voldoende middelen beschikt om de recreatieve routestructuren en bijhorende elementen op de lange termijn op een goed niveau in stand te houden en te beheren. De komende jaren worden de onderhoudskosten nauwkeurig gemonitord.

6.1 Inzet reserves

Aan het eind van 2017 bedragen de reserves van het recreatieschap € 1.929.436. De reserves zijn bedoeld voor beheer en ontwikkeling van het recreatieschap. Het recreatieschap gebruikt de reserves voor verschillende doelen:

Bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen (€ 165.192):

als spaarpot voor groot onderhoud en vervangingen. Deze kosten variëren noodzakelijkwijs. Het ene jaar is er vrijwel geen onderhoud nodig, terwijl in een ander jaar verschillende bruggen worden vervangen. Om dit op te vangen voegt het recreatieschap jaarlijks een standaard bedrag toe aan de reserve, en onttrekt het geld aan de reserve voor die kosten die gemaakt zijn.

Bestemmingsreserve investeringen (€ 6.282):

als financiering van de eigen bijdrage in (subsidie)projecten. Deze kosten variëren jaarlijks en de afgelopen jaren is deze reserve aangevuld naar het bedrag dat op basis van projectramingen nodig was voor de realisatie van de diverse projecten, zoals het wandelnetwerk en het sloepennetwerk. Deze projecten zijn inmiddels allemaal uitgevoerd en de reserve is dan ook bijna leeg. Op dit moment is er geen noodzaak om deze reserve aan te vullen. Indien er zich een project voordoet waarvoor een eigen bijdrage gewenst is, kan hier alsnog over worden besloten.

Bestemmingsreserve ruiterspaden Purmerbos (€33.747):

als financiering van het dagelijks beheer en onderhoud aan de ruiterspaden in het Purmerbos. De bestemmingsreserve ruiterspaden Purmerbos is een reserve die door een jaarlijkse onttrekking langzaam wordt uitgeput, dit conform bestuursbesluit. Naar verwachting is deze reserve over circa 6 jaar uitgeput. De kosten voor het onderhoud van de ruiterspaden Purmerbos komen dan ten laste van het reguliere beheer.

Algemene reserve (€ 268.967):

als weerstandvermogen om onverwachte kosten af te dekken. Een jaarlijks positief financieel resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Bestemmingsreserve Markermeerdijken (€ 1.455.247):

als spaarpot voor het beheer en onderhoud van de doorgaande fiets- en wandelverbindingen Markermeerdijken en bijhorende recreatieve elementen. De opdracht van dit project is: dijk veilig in 2021. Naar verwachting wordt dus ook de fiets- en wandelverbinding in 2021 opgeleverd. Eind 2017 is door het bestuur besloten dat het beheer en onderhoud wordt ondergebracht bij het recreatieschap.

De spaarpot was in eerste instantie bedoeld als spaarpot voor de benodigde investeringen in de doorgaande fiets- en wandelverbindingen, maar de provincie heeft voorgesteld zelf alle investeringen te dragen en de spaarpot van het recreatieschap te reserveren voor het beheer en onderhoud in de toekomst. Het recreatieschap is hiermee akkoord gegaan. De jaarlijkse beheer en onderhoudskosten (incl. groot onderhoud) zijn geraamd op € 140.000,-. Uitgaande van deze beheerraming is de spaarpot voldoende voor 10 jaar beheer en onderhoud, tot en met 2031. Het is echter wenselijk om het beheer duurzaam gedekt te hebben voor tenminste 20 jaar (2041).

Dit betekent dat op dit moment 50% van het benodigd beheerbudget is gedekt. Om 100% gedekt te krijgen dient de reserve te groeien tot ten minste €2,8 miljoen (20x€140.000,-), óf dient er vanaf 2022 jaarlijks (gedurende 20 jaar) op een andere wijze dekking te worden gevonden voor 50% van de kosten, zijnde €70.000. Ook is er nog geen dekking gevonden voor de kosten na dat de 20 jaar onderhoudstermijn in 2041 is verstreken. Als er geen geld meer in de reserves zit zijn de participanten verantwoordelijk voor alle benodigde kosten die niet uit de baten kunnen worden gefinancierd.

Bestemmingsreserve Hemmeland (€ 0):

het bestuur heeft besloten deze reserve in zijn geheel aan te wenden voor de Markermeerdijken en is om deze reden overgeheveld naar de bestemmingsreserve Markermeerdijken. Deze reserve is hiermee opgeheven.

Maatregelen voor het bereiken van financieel evenwicht

Op dit moment is het van belang om te komen tot een duurzame oplossing van de uitputting van de bestemmingsreserve ruiterspaden Purmerbos en voor het hierboven geschetste probleem van de bestemmingsreserve Markermeerdijken die nog niet op het gewenste niveau is.

De jaarlijkse onttrekking uit de bestemmingsreserve ruiterspaden is dusdanig klein, dat deze bijdrage goed kan worden opgevangen binnen de begroting van reguliere beheerlasten.

De vanaf 2022 verwachte jaarlijkse onttrekking van de bestemmingsreserve Markermeerdijken voor het beheer en onderhoud van het doorgaande fiets- en wandelpad en bijhorende recreatieve elementen is substantieel, te weten €140.000 (raming). De verwachting is dat het huidige niveau van de reserve Markermeerdijken slechts voldoende is voor een onderhoudstermijn van 10 jaar. Het definitieve ontwerp van de Markermeerdijken moet nog verder worden uitgewerkt, dus ook de beheerramingen moeten hierop worden aangepast. Dit vindt in 2018 plaats.

Het is wenselijk om het beheer duurzaam gedekt te hebben voor tenminste 20 jaar en dit zo goed mogelijk op te vangen binnen de bestaande begroting. Uitgaande van 20 jaar beheer en onderhoud is op dit moment 50% gedekt, en dient nog dekking gevonden te worden voor de andere 50%. Sinds enkele jaren is er een aanzienlijke onderschijding van de werkelijke reguliere beheerlasten. De komende jaren moet uitwijzen of deze onderschijding van structurele aard is. Het extra benodigde beheerbudget zou mogelijk (grotendeels) gedekt kunnen worden uit deze structurele onderschijding. Van belang is het uitgangspunt het duurzaam in stand houden van het recreatieschap binnen een sluitende begroting.

De komende periode wordt onderzocht in hoeverre dekking van de overige 50% binnen de bestaande begroting haalbaar is, en welk deel van de (geraamde) onderhoudskosten nog niet gedekt zijn. Hiervoor wordt begin 2019 een voorstel uitgewerkt.

Deel 2

Onderdeel Landschap Waterland

7. Verantwoording van de reguliere werkzaamheden

7.1 Reguliere lasten totaal 2017

De volgende tabel geeft het totaal, van alle deelprogramma's van de reguliere lasten van 2017.

Het doel van het recreatieschap is het duurzaam in stand houden van het recreatieschap. Dat kan alleen met een sluitende begroting, wat zichtbaar wordt in de reguliere baten en lasten van het recreatieschap. Het gewenste evenwicht is bereikt:

De werkelijke reguliere lasten waren	€ 515.331
De begrote reguliere lasten waren	€ 577.326
Dit betekent een overschrijding van 11%	€ 61.995

Op totaalniveau overschrijden de reguliere lasten van het recreatieschap met 11% ten opzichte van de begroting. Dat wordt voornamelijk veroorzaakt door de overschrijving bij het deelprogramma gebiedsbeheer. Hieronder worden de over- en overschrijdingen per deelprogramma toegelicht.

7.2 Reguliere lasten per deelprogramma

De reguliere werkzaamheden bestaan voor het grootste deel uit het planmatige beheer en onderhoud van de diverse routestructuren en bijhorende recreatieve elementen, zoals bruggen en overstapjes.

Denk hierbij aan uitvoeren van kleine reparaties, het schoonmaken en waar nodig vervangen van bewegwijzering, informatiepanelen en Toeristische Overstap-punten (TOP's), het maaien van een strook gras naast de diverse paden, etc. Het groot onderhoud en vervanging van bijvoorbeeld voorzieningen zoals bruggen, asfalt en speeltoestellen valt onder lasten incidenteel. Naast het beheer hiervan voert het recreatieschap een aantal taken uit op het gebied van bestuursadviesing, secretariële ondersteuning, financiële administratie, communicatie, en inrichting en ontwikkeling. Het deelprogramma toezicht is niet van toepassing voor Landschap Waterland. De verdeling van het budget van het recreatieschap over deze deelprogramma's is hiernaast nader uitgewerkt.

1. Gebiedsbeheer

De werkelijke lasten waren	€ 281.289
De begrote lasten waren	€ 318.400
Dit betekent een overschrijding van ruim 11%	€ 37.111

2. Toezicht: niet van toepassing

3. Financiën

De werkelijke lasten voor gebiedsbeheer waren in 2017	€ 28.520
De begrote lasten waren	€ 37.335
Dit betekent een overschrijding van ruim 23%	€ 8.815

De afdeling financiën verzorgt de administratie van het recreatieschap. Belangrijker is dat zij oog houden op de inkomsten en uitgaven gedurende het jaar. Tenslotte maakt deze afdeling de jaarrekening, begrotingen en tussentijdse financiële rapportages. Er was in 2017 een beperktere inzet van Recreatie Noord-Holland (RNH).

4. Bestuursadviesing

De werkelijke lasten waren	€ 125.158
De begrote lasten waren	€ 127.171
Dit betekent een overschrijding van 2%	€ 2.013

De bestuursadviseur van het recreatieschap zorgt ervoor dat het bestuur van het recreatieschap goede besluiten kan nemen. Bovendien is de bestuursadviseur het eerste aanspreekpunt voor de bestuurders en de participerende gemeenten. De bestuursadviseur zorgt ervoor dat de besluiten die het bestuur neemt door de rest van de organisatie worden uitgevoerd.

5. Secretariaat

De werkelijke lasten waren	€ 21.111
De begrote lasten waren	€ 24.464
Dit betekent een overschrijding van ruim 13%	€ 3.353

Het secretariaat speelt een cruciale rol bij het organiseren van bestuursvergaderingen en verzorgen van een tijdige verzending van de bestuursstukken. Daarnaast coördineert het secretariaat de afhandeling van correspondentie en het naleven van diverse regelingen, zoals de klachtenregeling van het recreatieschap. Er was extra inzet geraamd voor ondersteuning voor het meekoppelproject Markermeerdijk die door de vertraging in het project nog niet nodig bleek.

6. Communicatie

De werkelijke lasten waren	€ 46.389
De begrote lasten waren	€ 49.956
Dit betekent een onderschrijding van 7%	€ 3.567

Het deelprogramma communicatie brengt actief de vele leuke initiatieven in en voorzieningen van het recreatieschap onder de aandacht. Daarbij worden alle mogelijke media ingezet, zowel online als offline. Het recreatieschap kijkt over organisatorische grenzen heen en werkt zoveel mogelijk samen met ondernemers, gemeenten en andere organisaties op het gebied van recreatie om de promotie een zo groot mogelijk bereik te geven. Voor Landschap Waterland wordt actief samengewerkt met Bureau Toerisme Laag-Holland.

7. Inrichting en ontwikkeling

De werkelijke lasten waren	€ 12.863
De begrote lasten waren	€ 20.000
Dit betekent een onderschrijding van 35%	€ 7.137

Onder dit deelprogramma vallen de activiteiten om het schap verder te ontwikkelen, zoals nieuwe routestructuren en -netwerken. Voor Landschap Waterland zijn nagenoeg alle wensen voor routestructuren en -netwerken reeds gerealiseerd. Het enige project op dit moment is het meekoppelproject van de wandel- en fietsverbindingen Markermeerdijken. Hierop was minder inzet benodigd dan begroot.

7.3 Reguliere baten per deelprogramma

De reguliere baten van het recreatieschap bestaan uit twee onderdelen:

- de participantenbijdrage € 653.837
- inkomsten uit de exploitatie van de gebieden, namelijk:
  - Erfpacht van de exploitatie van Fort Resort Beemster
  - Pacht en erfpacht van de agrarische gronden in Groengebied Purmerland

8. Gebiedsbeheer

De werkelijke reguliere baten waren	€ 29.724
De begrote lasten waren	€ 31.462
Dit betekent lagere baten	€ 1.738

De baten voor het recreatieschap zijn conform begroting. Het recreatieschap heeft verder geen gronden in eigendom die kunnen worden verpacht of verhuurd, dus genoemde baten blijven naar verwachting op dit niveau. Er is geen vooruitzicht op meer reguliere baten. Er zijn geen baten in de overige deelprogramma's.

7.4 Conclusie reguliere begroting

De reguliere lasten waren	€ 515.331
De reguliere baten waren	€ 29.724
De participantenbijdrage bedroeg	€ 653.837
Het verschil tussen de reguliere lasten en baten is	€ 168.230

8. Verantwoording van de incidentele werkzaamheden

Onder het incidentele programma van het recreatieschap worden projecten uitgevoerd met een duidelijk eindpunt. Voor deze projecten is vaak een aanvullend budget beschikbaar gesteld door het bestuur. Dat aanvullende budget komt uit de reserves. Daarnaast worden er ook projecten uitgevoerd die worden gefinancierd uit inkomsten, bijdragen door andere partijen of uit subsidies.

Er worden verschillende soorten projecten uitgevoerd. Voor Landschap Waterland is dat op het gebied van groot onderhoud, bestuursadvisering en inrichting en gebiedsontwikkeling. Hieronder worden de belangrijkste projecten kort toegelicht en de voortgang in 2017 beschreven.

Groot onderhoud en vervanging divers	Begroting	Werkelijk	Resterend budget
Lasten	€ 57.669	€ 38.555	€ 19.114

Deze incidentele werkzaamheden bestaan voor het grootste deel uit groot onderhoud en vervanging van bijvoorbeeld voorzieningen zoals bruggen, asfalt en speeltoestellen. Deze worden gedekt uit de bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen.

Ook het beheer en onderhoud van de ruiterspaden in het Purmerbos wordt gefinancierd, maar dan uit de reserve ruiterspaden Purmerbos. Het jaar 2017 is verlopen volgens planning en resulteert in een onderschrijding van 33%. De meeste recreatieve elementen zoals bruggetjes, vlonders en meubilair zijn inmiddels vervangen. Het bedrag dat niet is besteed wordt dan ook niet onttrokken aan de reserve vervangingsinvesteringen.

Recreatie-monitor	Begroting	Werkelijk	Resterend budget
Lasten	€ 8.860	€ 8.243	€ 617

Dit project betreft het monitoren en rapporteren van het aantal gebiedsbezoekers. De metingen in 2017 worden na verwerking gerapporteerd.

Fietspaden Purmerbos	Begroting	Werkelijk	Resterend budget
Lasten	€ 27.000	€ 29.396	€ 2.396

Er was iets meer inzet benodigd voor de afronding van het project fietspaden Purmerbos. Deze extra inzet wordt bekostigd door een verhoging van de eigen bijdrage en wordt onttrokken uit de bestemmingsreserve investeringen. Het resterende deel van de toegezegde subsidiebijdrage in dit project à €22.500 is vastgesteld en aan het schap overgemaakt.

